

Obezitenin Tanımı ve Epidemiyoloji

Rahman KÖSEOĞLU¹

1. Obezite

Obezite, prevalansı giderek artan kronik bir hastalıktır ve küresel bir tehdit olarak algılanmaktadır (1). Pandemi boyutlarına ulaşan kompleks bir hastalık olarak da ifade edilir. 1975 yılından bu yana hareketsiz bir yaşam tarzının benimsenmesi ve beslenme alışkanlıklarının değişmesi sebebiyle prevalansı yaklaşık 3 katına çıkmıştır (1,2). Genel sağlığı olumsuz olarak etkiler. Aşırı kalori alımına ikincil olarak vücutta aşırı yağ birikimi şeklinde tanımlanır. Obezite ortalama insan ömrünün uzamasıyla beraber görülme sıklığı artan ve tedavi edilmesi gereken bir hastalık durumuna dönüşmüştür (1,2). Ülkemizde de dünyaya paralel olarak obezite salgın boyutunda artış göstermektedir.

Obezite başta hipertansiyon, tip 2 diyabet, aterosklerotik kardiyovasküler hastalıklar olmak üzere birçok kronik hastalıkla ilişkilendirilmiştir (3). Birçok kanser türünde obezite değiştirilebilir bir risk faktörü olarak karşımıza çıkar (3,4). Obezitenin tanısını

¹ Uzm. Dr., Trabzon Yıldızlı Medicalpark Hastanesi, İç Hastalıkları Kliniği,
koseoglurahman@gmail.com

Ülkemizde obezite görülme oranı % 30 ile çok yüksektir. Bu konuda yapılmış iki büyük çalışma mevcuttur. 1997-1998 yıllarında 540 merkezde 20 yaş üzeri popülasyonda gerçekleştirilen Türkiye diyabet epidemiyoloji (TURDEP-1) çalışmasında obezite prevalansı yüzde 22.3 olarak ölçülmüştür (kadın % 30 erkek % 13) (13). Bu çalışmadan 12 yıl sonra aynı popülasyon üzerinde yapılan TURDEP-2 çalışmasında ise obezite prevalansı artarak genel toplamda % 35 (kadın % 44 erkek % 27) olarak bulunmuştur (14). Obezite prevalansı kadınlarda %34 erkeklerde ise %107 oranında artmıştır.

3. Sonuç

Obezite tüm toplumlarda prevalansı hızla artan bir pandemiye dönüşmüştür. Birden fazla vücut sistemini etkileyerek sağlık sistemine de oldukça maliyet getirmektedir. Erken yaşlarda obezite konusunda insanları bilinçlendirerek henüz gelişmeden önlemeye çalışmak yani bir anlamda koruyucu hekimlik yapmak obezite ile mücadelede en etkili ve düşük maliyetli yöntem olabilir.

Kaynaklar

1. World Health Organization. Who fact sheet on overweight. Updated October 2017. <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs311/en/>. Erişim tarihi: 08 Aralık 2017.
2. Global health estimates: life expectancy and leading causes of death and disability. In: Global Health Observatory. Geneva: World Health Organization; 2021 (<https://www.who.int/data/themes/mortality-and-global-health-estimates>).
3. Global Action Plan for the Prevention and Control of Noncommunicable Diseases 2013-2020. Geneva: World Health Organization; 2013 (<https://apps.who.int/iris/handle/10665/94384>).
4. Obesity prevention: Clinical guidelines (CG43). London: National Institute for Health and Care Excellence; 2006 (<https://www.nice.org.uk/guidance/cg43>).

5. NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC). Worldwide Trends in Body-Mass Index, Underweight, Overweight, and Obesity From 1975 to 2016: A Pooled Analysis of 2416 Population-Based Measurement Studies in 128.9 Million Children, Adolescents, and Adults. *Lancet* (2017) 390(10113):2627–42. doi: 10.1016/S0140-6736(17)32129-3.
6. Obesity: preventing and managing the global epidemic. Report of a WHO consultation. Geneva: World Health Organization; 2000 (<https://apps.who.int/iris/handle/10665/42330>).
7. Bray GA, Kim KK, Wilding JWorld Obesity Federation. Obesity: A Chronic Relapsing Progressive Disease Process. A Position Statement of the World Obesity Federation. *Obes Rev* (2017) 18(7):715–23.doi: 10.1111/obr.12551.
8. Telles S, Gangadhar BN, Chandwani KD. Lifestyle Modification in the Prevention and Management of Obesity. *J Obes* (2016) 2016:5818601. doi: 10.1155/2016/5818601
9. Guidelines (2013) for Managing Overweight and Obesity in Adults. Preface to the Expert Panel Report (Comprehensive Version Which Includes Systematic Evidence Review, Evidence Statements, and Recommendations). *Obes* (Silver Spring) (2014) 22 Suppl 2:S40. doi: 10.1002/oby.20822
10. Gomez G, Stanford FC. US Health Policy and Prescription Drug Coverage of FDA-Approved Medications for the Treatment of Obesity. *Int J Obes (Lond)* (2018) 42(3):495–500. doi: 10.1038/ijo.2017.287.
11. Angelidi AM, Belanger MJ, Kokkinos A, Koliaki CC, Mantzoros CS. Novel non-invasive approaches to the treatment of obesity: from pharmacotherapy to gene therapy. *Endocr Rev* 2021. <https://doi.org/10.1210/ENDREV/BNAB034>.
12. Blüher M. Obesity: global epidemiology and pathogenesis. *Nat Rev Endocrinol* 2019;15:288–98. <https://doi.org/10.1038/S41574-019-0176-8>.
13. Satman I, Omer B, Tutuncu Y, et al. Twelve-year trends in the prevalence and risk factors of diabetes and prediabetes in Turkish adults. *Eur J Epidemiol* 2013;28(2):169-80.
14. Satman İ. Türkiye’de obezite sorunu. *Türkiye Klinikleri J Gastroenterohepatol-Special Topics* 2016;9(2):1-11.